

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 109
IM. BATALIONÓW CHŁOPSKICH
W WARSZAWIE**

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI**

**ORAZ W TRUDNYCH SYTUACJACH
WYCHOWAWCZYCH**

ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE NR 3/2019/2020
DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 109
im. BATALIONÓW CHŁOPSKICH W WARSZAWIE
z dnia 09.10.2019 r.

w sprawie wdrożenia procedur:

1. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły
2. Procedura postępowania w przypadku korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z niedozwolonych urządzeń
3. Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego/kradzieży
4. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku
5. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły
6. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie
7. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia
8. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów lub używania e-papierosa przez ucznia w szkole i jej bezpośrednim sąsiedztwie
9. Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego
10. Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemocy, bójki)
11. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu lub narkotyków
12. Procedura postępowania w przypadku zaśląbnięcia ucznia

§1. Wprowadza się do stosowania w Szkole Podstawowej nr 109 im. Batalionów Chłopskich w Warszawie ww. procedur.

§2. Zarządzenie wchodzi w życie w pierwszym dniu roboczym po dniu podpisania.

Hanna Ratańska - Szot
Dyrektor Szkoły

Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły

1. Czynności wstępne

1. W celu sprawnej reakcji i realizacji procedury należy dokonać ustaleń:
 - wyznaczenie sposobu zgłaszania informacji o cyberprzemocy,
 - poinformowanie o tym uczniów i ich rodziców,
 - wyznaczenie osoby/osób odpowiedzialnych za wdrożenie i realizację procedury,
 - uwzględnienie kar za stosowanie cyberprzemocy w statucie szkoły.

II. Zgłoszenie podejrzenia o cyberprzemoc

1. Zgłoszenia o tym, że uczeń szkoły stał się ofiarą cyberprzemocy, najczęściej dokonuje poszkodowany uczeń, jego rodzice lub koledzy, ale zgłoszenia może dokonać każdy, kto poweźmie wiedzę o takim zdarzeniu.
2. W szkole powinna istnieć możliwość anonimowego dokonania zgłoszenia o cyberprzemocy. Jeśli funkcjonuje „telefon zaufania” lub „skrzynka zgłoszeń”, przy pomocy których uczniowie mogą zgłaszać problemy bez podawania swojego nazwiska – nauczyciel informatyki powinien zwrócić uwagę uczniom, aby wykorzystywali je do zgłoszeń o cyberprzemocy anonimowo, jeśli obawiają się zrobić to osobiście. Jeżeli w szkole nie ma systemu anonimowego informowania o problemach – należy zaproponować uczniom taką możliwość, np. w pracowni komputerowej.
3. Uczniów należy uprzedzić, że, zgłaszając cyberprzemoc, powinni poinformować, w jaki sposób można sprawdzić prawdziwość zgłoszenia: podać adres strony internetowej lub innego miejsca, w którym widnieje kompromitujące zdjęcie czy obraźliwy wpis.

III. Sprawdzenie prawdziwości zgłoszenia

1. Osoba, która otrzymała informację o cyberprzemocy w szkole, zgłasza ten fakt do osoby odpowiedzialnej za przeprowadzanie procedury postępowania w sytuacji cyberprzemocy, np. wicedyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wyznaczona osoba, po otrzymaniu informacji, sprawdza ich prawdziwość; może to zrobić z pomocą nauczyciela informatyki, jeśli istnieje taka potrzeba.

IV. Zabezpieczenie dowodów

1. Nauczyciele zabezpieczają, rejestrują dowody świadczące o zastosowaniu cyberprzemocy, notują i zabezpieczają wszystkie dane, które odnajdą: adres strony www, nazwę użytkownika, profil, numer telefonu itd. (w zależności od formy zastosowanej przez sprawcę), treść wpisu, listu czy SMS-a, a także datę i godzinę odnalezienia dowodów.

Należy pamiętać, aby nie kasować SMS-ów, wiadomości nagranych na pocztę głosową – jeśli doszło do przemocy za pośrednictwem telefonu komórkowego. Jeśli wykorzystany został komunikator – trzeba zadbać o zapisanie niewłaściwych treści: najpierw należy sprawdzić, czy posiada on funkcję zapisywania rozmów, jeśli nie –

wiadomość trzeba skopiować i zapisać, najlepiej w edytorze tekstu. Można też zrobić zrzut strony na ekran, podobnie jak w sytuacji, gdy wykorzystana została strona www, serwis społecznościowy albo czat. Kopiując informacje do edytora, trzeba zadbać o zachowanie jak największej ilości informacji, np. nie tylko treść e-maila, ale też dane nadawcy.

V. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Nauczyciele podejmują próbę ustalenia okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
2. Wyznaczone osoby analizują zdarzenie i podejmują decyzje w kwestii dalszych działań. W zależności od wagi zdarzenia i od potrzeb – w tej części postępowania może uczestniczyć pedagog szkolny, wychowawcy sprawcy i ofiary, dyrektor szkoły.

VI. Identyfikacja sprawcy

1. W trakcie analizowania okoliczności zdarzenia następuje próba identyfikacji sprawcy (z pomocą nauczyciela informatyki) i ustalenia, czy jest on uczniem szkoły. Nie zawsze jest to możliwe, gdyż, dokonując aktu cyberprzemocy, sprawcy bardzo często posługują się fałszywą tożsamością, np. zakładają konta nieistniejących, wymyślają dane lub podszywają się pod inną osobę, np. pożyczając telefon. W tej drugiej sytuacji nauczyciele mają możliwość porozmawiania z właścicielem na temat tego, komu pożyczył telefon lub komu udostępnił swoje hasła, umożliwiając używanie konta lub profilu w serwisach społecznościowych. To może pomóc zidentyfikować prawdziwego sprawcę.
2. Jeśli ofiara cyberprzemocy ma podejrzenie, kto może być sprawcą, należy potraktować to poważnie i rozmawiać z osobą podejrzaną – uczniowie czasem są w konflikcie,

grożą sobie lub mają na koncie różne zaczepki, dokuczanie sobie czy wcześniejsze podobne zachowania. Być może ujawniony akt cyberprzemocy jest kolejnym ze strony tego samego agresora i ofiara wie, kto nim jest.

3. W celu ustalenie sprawcy można także rozmawiać z uczniami klasy ofiary. Cyberprzemocy najczęściej dokonują koledzy z tej samej szkoły, a nawet klasy, jest więc bardzo duże prawdopodobieństwo, że część z nich wie, kto jest sprawcą.
4. Gdy uda się zidentyfikować sprawcę – należy mu nakazać natychmiastowe usunięcie obraźliwych lub szkodliwych treści i wyciągnąć konsekwencje adekwatne do wykroczenia.
5. Jeśli ustalenie sprawcy się nie powiedzie, a zostało złamane prawo – należy poinformować o tym policję.
6. Należy wówczas skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 *Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną*.
7. Na wniosek policji dostawca usługi internetowej oraz operator sieci komórkowej podadzą dane sprawcy cyberprzemocy.
8. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę do sądu rodzinnego:
 - a) jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły,
 - b) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

9. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę na policję, to sytuacje przemocy z naruszeniem prawa: groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści. Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

VII. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Konsekwencje i rodzaj działań wobec sprawcy uzależnione będą od tego, czy jest on uczniem szkoły, czy nie. Jeśli nie – działania podejmuje policja. Jeśli tak – działania należą do szkoły, a policja reaguje, jeśli ranga czynu popełnionego przez sprawcę tego wymaga.
2. Jeśli sprawcą był uczeń – należy o tym natychmiast poinformować jego rodziców.
3. Jeśli sprawcą przemocy jest uczeń szkoły, należy najpierw przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego zachowania. W rozmowie powinni uczestniczyć nauczyciele biorący udział w rozwiązywaniu sprawy, pedagog szkolny, wychowawca ucznia,

a także jego rodzice. Celem rozmowy powinno być dowiedzenie się jak najwięcej o okolicznościach zajścia, jego przyczynach, ale także poszukanie możliwości rozwiązania sytuacji konfliktowej, form zadośćuczynienia wobec ofiary.

4. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy, zgodnie z zapisami statutu szkoły, uwzględniające rozmiar i rangę szkody, czas trwania działań sprawcy, szkodliwość czynu i celowość działań, świadomość konsekwencji, np. w zależności od wieku ucznia.
5. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną w celu uświadomienia mu konsekwencji jego działań, pomocy w zmianie jego postawy i postępowania.

VIII. Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Tuż po potwierdzeniu zgłoszenia przemocy – należy otoczyć opieką jej ofiarę. W rozmowie z uczniem należy ustalić, jakie działania powinny zostać podjęte oraz powiadomić o zajściu rodziców ucznia. Uczeń powinien otrzymać informację o całkowitym wsparciu, gotowości pomocy ze strony szkoły oraz wyciągnięciu konsekwencji wobec sprawcy.
2. Uczeń będący ofiarą powinien otrzymać poradę jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzać do eskalacji prześladowania – nie usuwać żadnych dowodów winy sprawcy, nie wchodzić w kontakt ze sprawcą poprzez Internet, natychmiast zgłosić dorosłym wszelkie akty przemocy.
3. Sytuacja szkolna ucznia powinna być monitorowana przez wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz innych nauczycieli, aby uniknąć ewentualnych ataków zemsty ze strony ukaranego sprawcy.

IX. Sporządzenie dokumentacji z zajścia

1. Osoba wyznaczona do realizacji procedur postępowania w sytuacji cyberprzemocy zobowiązana jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
2. Dokument powinien zawierać datę i miejsce zdarzenia, dane osób biorących w nim udział i świadków oraz opis ustalonego przebiegu wydarzeń, wraz z zabezpieczonymi dowodami.

Procedura postępowania w przypadku korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z niedozwolonych urządzeń

W przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu, nauczyciel zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

1. Jeżeli nauczyciel zauważył, że uczeń wyjął niedozwolone urządzenie, ale nie zdążył go użyć, upomina ucznia słownie, nakazując wyłączenie i schowanie urządzenia.
2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że ww. sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach, żąda od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji .
3. Jeżeli urządzeniem jest telefon komórkowy, nauczyciel wydaje dodatkowo polecenie usunięcia karty lub wyłączenia telefonu przed jego oddaniem.
4. W przypadku oddania przez ucznia urządzenia nauczyciel dołącza kartkę z odpisem i oddaje dyrektorowi szkoły.
5. Nauczyciel wpisuje uwagę do zeszytu uwag i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
6. Wychowawca uwzględnia ten fakt przy wystawianiu oceny zachowania.
7. W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji, lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania, nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę i pedagoga/psychologa szkolnego, a w późniejszej kolejności dyrektora szkoły.
8. Poproszony o interwencję pedagog/psycholog szkolny żąda oddania urządzenia i zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia skasowania nagrania i przekazuje urządzenie dyrektorowi szkoły.
9. Wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, ustalają okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarzają ewentualne nagranie.
10. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i przypomina o zakazie korzystania z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu podczas lekcji oraz o konsekwencjach łamania tego zakazu, a także wyjaśnia konsekwencje związane z upowszechnianiem lub opublikowaniem nielegalnych nagrań. Oddaje urządzenie rodzicowi/prawnemu opiekunowi.
11. Wychowawca sporządza notatkę ze spotkania.
12. W przypadku odmowy przez ucznia oddania urządzenia psychologowi/pedagogowi szkolnemu uczeń wraz z używanym do rejestracji sprzętem opuszcza salę lekcyjną i z pedagogiem/psychologiem udaje się do jego gabinetu, skąd pedagog/psycholog telefonicznie wzywa rodziców do natychmiastowego stawienia się w szkole.
13. Po przybyciu rodziców, w obecności dyrektora szkoły przeglądany jest, a następnie usuwany nagrany podczas lekcji materiał. Rodzice są pouczani co do

konsekwencji nieprzestrzegania przez ucznia zakazu korzystania z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu podczas lekcji, a także wyjaśnia konsekwencje związane z upowszechnianiem lub opublikowaniem nielegalnych nagrań.

14. Jeżeli rodzice w rozmowie telefonicznej z pedagogiem/psychologiem odmawiają przyjazdu do szkoły i innej zaproponowanej współpracy (np. nakłonienia dziecka telefonicznie do oddania sprzętu), pedagog/psycholog informują rodziców, że kolejnym krokiem będzie wezwanie policji.

15. Jeśli rodzice oraz uczeń nadal odmawiają współpracy, pedagog/psycholog informuje o tym dyrektora szkoły.

16. Dyrektor wzywa policję.

17. Dalsze działania podejmuje policja.

18. Wobec ucznia stosowane są kary zgodnie z zapisami statutu szkoły.

Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego/kradzieży

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 969).

1. W przypadku stwierdzenia popełnienia kradzieży na szkodę ucznia pokrzywdzony uczeń powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę lub innego nauczyciela.
2. Poinformowany nauczyciel w rozmowie z uczniem ustala, co było przedmiotem kradzieży, gdzie się znajdowało, kiedy uczeń ostatni raz widział ten przedmiot, ile kosztował, czy uczeń kogoś podejrzewa o dokonanie kradzieży, a jeżeli tak, to dlaczego. Z rozmowy z uczniem nauczyciel sporządza notatkę.
3. Wychowawca klasy przeprowadza czynności wyjaśniające i o ich wyniku informuje dyrektora szkoły, przekazując mu notatkę z dokonanych ustaleń.
4. Jeżeli ustalono ucznia, który dokonał kradzieży, należy wezwać go do wydania skradzionej rzeczy, a jeżeli jest to niemożliwe (sprzedał ją lub zniszczył), zwrócenia w określonym terminie jej równowartości.
5. Wychowawca klasy informuje o zdarzeniu rodziców uczniów, wzywając ich do szkoły.
6. Jeżeli wartość przedmiotu kradzieży była większa niż 250 zł, dyrektor szkoły wspólnie z rodzicami uczniów decyduje o poinformowaniu o zdarzeniu policji (postępowanie może

zakończyć się mediacją i udzieleniem uczniowi - sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły).

7. Jeżeli sprawy nie można zakończyć ugodowo oraz w przypadku ponownego popełnienia czynu przez tego samego ucznia, dyrektor szkoły o zdarzeniu zawiadamia policję, a gdy uczeń nie ukończył 17 lat – również sąd rodzinny.

8. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi - sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku

1. W sytuacji nagłego wypadku na terenie szkoły nauczyciel powinien niezwłocznie zabezpieczyć miejsce wypadku, sprawdzić, czy żaden z uczniów nie ucierpiał.
2. W przypadku poszkodowania ucznia należy udzielić mu pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wezwać pomoc lekarską. Do czasu przyjazdu lekarza nauczyciel musi być obecny przy poszkodowanym.
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
4. Po udzieleniu poszkodowanemu pierwszej pomocy i zabezpieczeniu miejsca zdarzenia nauczyciel zobowiązany jest o zdarzeniu oraz podjętych czynnościach powiadomić dyrekcję szkoły, sporządzając także pisemną notatkę.
5. O każdym nagłym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili nagłego wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć, podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o nagłym wypadku.

Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

§ 1

Przedmioty, których wnoszenie na teren szkoły jest zabronione, to przedmioty takie, jak: noże, szczyrki, szpikulce, żyłki, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, petardy, pałki gumowe, kastety, narkotyki, dopalacze, elektroniczne papierosy, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów, itp.

§ 2

Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada niedozwolone narzędzie (z wyjątkiem narkotyków i dopalaczy, których zauważenie stanowi oddzielne zasady postępowania), zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

9. nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma obowiązek oddać przedmiot do depozytu),
10. powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły,
11. wychowawca/pedagog/psycholog deponuje niebezpieczne narzędzie w gabinecie dyrektora szkoły,
12. wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia,
13. wychowawca i dyrektor przeprowadzają rozmowę uświadamiająco-dyscyplinującą z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne),
14. jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, korzystając z pomocy innych pracowników szkoły, a dyrektor szkoły decyduje o konieczności zawiadomienia policji,
15. dalsze postępowanie prowadzi policja,
16. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
17. kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie z regulaminem ucznia/statutem szkoły,

18. nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia.

§ 3

Zadania wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego:

- 1) wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
- B powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- C obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
- D zastosowanie kary wynikającej z regulaminu ucznia/statutu szkoły,
- E wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszego działania wychowawczego i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania.

§ 4

Zadania dyrektora szkoły:

- B zdeponowanie niedozwolonego narzędzia,
- C wezwanie policji w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia,
- D obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- E jeżeli uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),
- F zawiadomienie sądu rodzinnego,
- G jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- H sporządza notatkę służbową z przebiegu sytuacji.

§ 5

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:

1. zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem lub zabraniem do czasu przyjazdu policji,
2. podejmuje próbę ustalenia, do kogo należy znaleziona substancja,
 - zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję,
3. po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia,
4. dalsze postępowanie prowadzi policja,
2. z przebiegu sytuacji nauczyciel sporządza notatkę służbową.

§ 6

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:

1. powiadamia wychowawcę, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły,
2. nauczyciel w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego żąda, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość teczki/plecaka (nauczycielowi ani dyrektorowi nie wolno samodzielnie przeszukać rzeczy ucznia),
3. Pedagog/psycholog ustala, czy substancja jest narkotykiem lub dopalaczem i w jaki sposób/od kogo uczeń nabył substancję,
4. po oddaniu przez ucznia podejrzanej substancji szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji,
5. w przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję,
6. dalsze postępowanie prowadzi policja,
7. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
8. kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie z regulaminem ucznia/statutem szkoły,
9. nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia.

§ 7

Zadania wychowawcy i pedagoga szkolnego:

- 1) wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
8. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
9. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
10. wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszych działań wychowawczych oraz poinformowanie o dalszych procedurach postępowania,
11. w przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja jest narkotykiem lub dopalaczem, zastosowanie sankcji wynikającej ze statutu szkoły,
12. sporządzenie notatki służbowej z przebiegu sytuacji.

§ 8

Zadania dyrektora szkoły:

4. wezwanie policji i przekazanie znalezionej substancji,
5. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
6. jeżeli uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),
7. zawiadomienie sądu rodzinnego,
8. jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
9. z przebiegu sytuacji sporządza notatkę służbową.

**Procedura postępowania w przypadku
podejrzenia, że uczeń jest ofiarą
przemocy w rodzinie**

§ 1

Nauczyciel podejrzewający, że uczeń może być ofiarą przemocy, prosi go o rozmowę, zapewniając o dyskrecji i przedstawiając możliwości pomocy.

§ 2

Nauczyciel wysłuchuje ucznia, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, w bezpiecznym i odosobnionym miejscu.

§ 3

W przypadku potwierdzenia podejrzeń o stosowanie przemocy wobec ucznia w rodzinie nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i pedagoga/psychologa szkolnego.

§ 4

Wychowawca informuje dyrektora szkoły.

§ 5

Jeżeli uczeń sobie tego życzy, może opowiedzieć o swojej sytuacji raz jeszcze, dokładniej, w obecności psychologa/pedagoga szkolnego i/lub dyrektora szkoły.

§ 6

Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor lub pedagog prosi o pomoc pielęgniarkę szkolną. Jeśli zachodzi taka potrzeba, wzywa pogotowie ratunkowe.

§ 7

Pedagog/psycholog szkolny lub dyrektor zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica lub inną osobę z najbliższej rodziny ucznia, której nie dotyczą zarzuty o dokonywanie aktów przemocy na dziecku – w celu dokonania ustaleń co do dalszego postępowania.

§ 8

Nauczyciel, który przeprowadzał rozmowę z uczniem, sporządza notatkę służbową z przeprowadzonej rozmowy, zamieszczając w niej datę i godzinę zgłoszenia, opisuje relację zgłaszającego, wygląd, zachowanie, dolegliwości osoby, której dotyczy przemoc i przekazuje notatkę dyrektorowi lub osobie, która pełni jego obowiązki.

§ 9

Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika do jej przeprowadzenia.

§ 10

Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.

§ 11

Jeżeli sprawa dotyczy ucznia, który nie jest pełnoletni, dyrektor zawiadamia sąd rodzinny.

Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 969).

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich psychologa szkolnego lub pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
5. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
7. Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi - sprawcy karę przewidzianą w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów lub używania e-papierosa przez ucznia w szkole i jej bezpośrednim sąsiedztwie

§ 1

W sytuacji zauważenia lub otrzymania zgłoszenia, że uczeń na terenie szkoły lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie pali papierosa lub używa e-papierosa, nauczyciel powinien poinformować wychowawcę klasy, do której uczęszcza uczeń.

§ 2

Wychowawca odnotowuje informację o paleniu przez ucznia papierosa lub używania e-papierosa w „zeszycie uwag”, pod którą podpisuje się wychowawca oraz nauczyciel informujący.

§ 3

Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę w „zeszycie uwag”, pod którą podpisuje się wychowawca i uczeń.

§ 4

Trzykrotny wpis informacji o paleniu papierosa przez ucznia lub używaniu e-papierosa w „zeszycie uwag” skutkuje udzieleniem uczniowi upomnienia oraz przeprowadzeniem rozmowy dyscyplinującej w obecności rodzica/opiekuna prawnego. Wychowawca dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę w dzienniku, pod którą podpisuje się wychowawca, uczeń, rodzic/opiekun prawny.

§ 5

W przypadku powtórzenia się sytuacji (kolejne trzy razy), rozmowę dyscyplinującą w obecności wychowawcy oraz rodzica/opiekuna prawnego przeprowadza pedagog/psycholog. Uczniowi zostaje obniżona ocena zachowania. Wychowawca

dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę w dzienniku, pod którą podpisuje się pedagog/psycholog, wychowawca, rodzic/opiekun prawny.

§ 6

Brak poprawy zachowania ucznia skutkuje nałożeniem na ucznia kolejnej kary zgodnie ze statutem szkoły.

Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 969).

W przypadku powstania podejrzenia, że uczeń jest zaniedbywany w domu:

1. Wychowawca klasy dokonuje obserwacji ucznia, a następnie przeprowadza z nim rozmowę celem ustalenia jego sytuacji domowej (w szczególności, czy rodzice zajmują się nim, czy rozmawia z nimi o swoich problemach, czy spożywa w domu posiłki i jak często, czy do szkoły dostaje drugie śniadanie, czy rodzice spożywają w domu alkohol i jak często, jak się do dziecka zwracają, czy pomagają mu w nauce, czy spędzają z nim wolny czas).
2. Wychowawca klasy ustala, z którymi dziećmi uczeń zaniedbany utrzymuje bliskie kontakty, a następnie rozmawia z nimi, usiłując ustalić sytuację zaniedbanego dziecka.
3. Po rozmowie z uczniem oraz jego kolegami i biorąc pod uwagę własne obserwacje i uzyskane już wcześniej informacje (np. od uczniów, rodziców, nauczycieli), wychowawca klasy podejmuje działania, których celem jest pomoc uczniowi. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę.
4. dokonanych ustaleniach wychowawca informuje dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, przekazując im swoją notatkę.
5. Wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia celem umówienia spotkania w szkole. W spotkaniu tym biorą udział: wychowawca klasy, rodzice/prawni opiekunowie ucznia, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły. Podczas spotkania podjęta zostaje próba wyjaśnienia sytuacji i ustalenia przyczyny zaniedbania ucznia. Jeżeli przyczyną zaniedbania ucznia jest zła sytuacja finansowa rodziny, wówczas uczestnicy spotkania ustalają zasady postępowania z uczniem i sposoby udzielenia pomocy zarówno jemu, jak i jego rodzinie. Podejmuje się decyzję o ewentualnym złożeniu wniosku do ośrodka pomocy społecznej oraz poinformowaniu rady rodziców w celu objęcia dziecka pomocą (pomocą w nauce, dożywianiem).

6. Gdy okaże się, że przyczyną zaniedbania ucznia jest demoralizacja (alkoholizm, narkomania w rodzinie, przemoc, niewydolność wychowawcza), wówczas dyrektor szkoły informuje o ustaleniach policję i sąd rodzinny.

Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemocy, bójki)

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 969).

W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły lub podczas zajęć zorganizowanych przez szkołę bójki lub pobicia ucznia:

1. Uczeń, który zauważył zdarzenie, powinien niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela dyżurującego lub wychowawcę klasy.
2. Poinformowany nauczyciel musi rozdzielić uczniów, umieścić ich w bezpiecznym miejscu, z dala od pozostałych uczniów, i zapewnić im opiekę.
3. Jeżeli jest to konieczne, nauczyciel udziela uczniom pierwszej pomocy i wzywa pogotowie.
4. Nauczyciel informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę klasy.
5. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczestnikami zajęcia oraz uczniami, którzy byli jego świadkami, i ustala powody bójki/pobicia oraz jej inicjatora.
6. Wychowawca klasy powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich niezwłocznie do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami dyrektor szkoły informuje ich szczegółowo o okolicznościach zdarzenia i ewentualnych konsekwencjach wobec uczniów.
7. Dyrektor szkoły poleca zabezpieczyć dowody zdarzenia celem ich ewentualnego przekazania policji (np. nagranie z monitoringu).
8. Jeżeli zdarzenie miało miejsce po raz pierwszy, dyrektor szkoły wspólnie z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym i rodzicami uczniów podejmuje decyzję, czy zasadne jest powiadomienie o zdarzeniu policji (sprawa może zakończyć się polubownie).

9. Jeżeli sytuacja miała miejsce po raz kolejny, dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu policję i przekazuje do jej dyspozycji uczniów. Gdy uczeń-sprawca nie ukończył 17 lat, dyrektor szkoły informuje również sąd rodzinny.
10. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r. poz. 2137),

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. poz. 1030),

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018r. poz. 969).

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że na terenie szkoły przebywa uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, informuje o tym niezwłocznie wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Z uwagi na bezpieczeństwo takiego ucznia nauczyciel lub inny wyznaczony pracownik szkoły umieszcza go w miejscu niedostępnym dla innych osób (w sali lub w innym pomieszczeniu niedostępnym dla pozostałych uczniów) i sprawuje nad nim opiekę.
3. Nauczyciel wzywa do szkoły pogotowie w celu stwierdzenia lub wykluczenia stanu nietrzeźwości lub stanu odurzenia ucznia, a gdy jest to konieczne – udzielenia mu pierwszej pomocy.
4. Wychowawca ucznia lub dyrektor szkoły informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły, chyba że wcześniej został zabrany przez pogotowie.
5. Podczas spotkania z rodzicami obecni są: dyrektor szkoły, wychowawca klasy oraz pedagog szkolny/psycholog. Z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia dyrektor szkoły lub wychowawca klasy sporządza notatkę, w której zawiera informacje co do przebiegu

spotkania i przekazania ucznia rodzicom. Rodzice podpisują notatkę, potwierdzając w ten sposób odbiór dziecka ze szkoły.

6. W przypadku odmowy odebrania ucznia ze szkoły lub braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka lekarz z pogotowia, po zbadaniu ucznia, w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje o jego przewiezieniu do szpitala lub przekazaniu go funkcjonariuszom policji.
7. W przypadku, gdy uczeń jest agresywny i stwarza zagrożenie dla innych uczniów lub pracowników szkoły, a rodzice odmawiają jego odbioru lub nie jest możliwe nawiązanie z nimi kontaktu, dyrektor szkoły zawiadamia o zdarzeniu policję.
8. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości ucznia (w sytuacji, gdy rodzice nie chcą odebrać go ze szkoły lub nie ma z nimi kontaktu) policja może umieścić ucznia w izbie wytrzeźwień na czas maksymalnie 24 godzin, a w przypadku jej braku – w jednostce policji, w odosobnieniu od osób dorosłych. Policja zawiadamia również rodziców/prawnych opiekunów ucznia, a gdy uczeń nie ma ukończonych 18 lat – sąd rodzinny.
9. W przypadku powtarzania się podobnych zdarzeń w stosunku do tego samego ucznia dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym policję (wydział do spraw nieletnich) oraz sąd rodzinny, gdy uczeń nie ukończył 18. roku życia.
10. W przypadku spożywania na terenie szkoły alkoholu przez ucznia, który ukończył 17 lat, dyrektor szkoły ma obowiązek zawiadomić policję, albowiem czyn taki stanowi wykroczenie.
11. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi - sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku zasłabnięcia ucznia

1. W sytuacji zasłabnięcia ucznia nauczyciel udziela pierwszej pomocy.
2. Uczeń zostaje przeprowadzony przez pracownika obsługi szkolnej do gabinetu pedagoga/pielęgniarki szkolnej.
3. Po udzieleniu dziecku pierwszej pomocy pedagog/pielęgniarka szkolna powiadamia rodziców o zaobserwowanych u ucznia zmianach oraz informuje o konieczności jak najszybszego odbioru dziecka ze szkoły i udania się do lekarza.

4. Jeżeli nie ma możliwości skontaktowania się z rodzicami ucznia, wówczas pedagog/pielęgniarka szkolna kontaktuje się np. telefonicznie z lekarzem w celu uzyskania konsultacji medycznej.
5. Lekarz podejmuje decyzję co do możliwości powrotu chorego ucznia do domu szkolnym autobusem/środkami komunikacji miejskiej. Jeżeli uczeń sam nie może wracać do domu, pozostaje pod opieką wyznaczonej przez dyrektora osoby do momentu skontaktowania się z rodzicami ucznia albo odebrania go ze szkoły.
6. Pedagog/pielęgniarka szkolna sporządza notatkę z przebiegu rozmów i podjętych decyzji.